

Sygn. akt III USK 253/21

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania N. W.

od decyzji Wojewódzkiego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w O.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 23 listopada 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O.

z dnia 23 czerwca 2020 r., sygn. akt V Ua (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w O. na rzecz radcy prawnego Ł.K. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej odwołującej się w postępowaniu kasacyjnym powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w O. wyrokiem z dnia 7 września 2018 r. oddalił odwołanie wnioskodawczyni N. W. od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w O. z dnia 1 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w O., wyrokiem z dnia 23 czerwca 2020 r., oddalił apelację wnioskodawczynie (pkt I), zasądając koszty nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym (pkt II).

Wnioskodawczynie, reprezentowana przez pełnomocnika wyznaczonego z urzędu, zaskarżyła skargą kasacyjną wyrok Sądu Okręgowego w całości.

Zarzucono naruszenie prawa materialnego, to jest art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 573), polegające na jego błędnej wykładni i uznaniu, że stwierdzone przez biegłych naruszenia sprawności organizmu w postaci astmy oskrzelowo-atopowej; choroby refluksowej przełyku; tachykardii zatokowej; naczynioruchowego i uczuleniowego zapalenia błony śluzowej nosa nie mają wpływu na zdolność do pracy oraz nie wymagają czasowej lub częściowej pomocy osób trzecich, a co za tym idzie, że wnioskodawczynie nie spełniła przesłanki warunkującej uznanie ją za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono jej oczywistą zasadnością, twierdząc, że zaskarżony wyrok w sposób oczywisty narusza przepisy prawa materialnego, to jest art. 4 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przez błędną wykładnię i uznanie, że stwierdzone przez biegłych naruszenia sprawności organizmu wnioskodawczynie w postaci astmy oskrzelowo-atopowej, choroby refluksowej przełyku, tachykardii zatokowej, naczynioruchowego i uczuleniowego zapalenia błony śluzowej nosa nie mają wpływu na zdolność do pracy oraz nie wymagają czasowej lub częściowej pomocy osób trzecich, a co za tym idzie, że wnioskodawczynie nie spełniła przesłanki warunkującej możliwości uznania ją za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym. W ocenie strony skarżącej, oczywiste jest, że stwierdzenie wskazanych wyżej naruszeń sprawności organizmu ma znaczący wpływ na zdolność do pracy oraz konieczność świadczenia pomocy innych osób w celu pełnienia określonych ról społecznych, co oznacza, że osoba posiadająca takie schorzenia jak stwierdzone u wnioskodawczynie, pozostaje zależna od otoczenia, które udziela jej wsparcia w czynnościach samoobsługowych,

w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka. Podkreślono, że schorzenia i leczenie wnioskodawczyni na przestrzeni ostatnich lat doprowadziły do obniżenia jej frekwencji w szkole, konieczności przedwczesnej rezygnacji z praktyk zawodowych, jak i braku możliwości stałej pracy ze względu na często i nagle zapaści zdrowotne, które wymagają pomocy osób trzecich. Znaczne ograniczenia w życiu codziennym przekładają się na pełnione przez wnioskodawczynię role społeczne. Powyższy stan zdrowia wnioskodawczyni powoduje konieczność systematycznych wizyt w szpitalach, zabiegów rehabilitacyjnych czy stosowania leków i inhalacji, co przekłada się na utrudnienia w życiu codziennym - w aspekcie społecznym i zawodowym. W ocenie strony skarżącej, nie ulega więc wątpliwości, że stwierdzone w sprawie naruszenia sprawności organizmu powodują, że wymaga ona czasowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych i w tym kontekście wydane przez Sąd drugiej instancji orzeczenie uznać należy za nieprawidłowe.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Odnosząc się do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., na którą powołuje się skarżąca, należy zauważyć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika ona zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr

453107; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002 nr 20, poz. 494; z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616).

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżąca w ogóle nie ustosunkowuje się do tak rozumianej przesłanki oczywistej zasadności skargi ani nie wykazuje jej istnienia. Co więcej, skarżąca zdaje się nie zauważać, że kwestia ustalenia niepełnosprawności oraz jej stopnia wymaga wiadomości specjalnych (art. 278 § 1 k.p.c.) i dlatego nieodzowny jest dowód z opinii biegłego/biegłych. Taki dowód został dopuszczony przez Sąd i na jego podstawie stwierdzono brak przesłanek z art. 4 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W argumentacji

wspierającej wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżąca przedstawia własną ocenę stanu zdrowia, a tego typu polemika z wnioskami biegłych nie może prowadzić do wniosku, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.